

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Andra kammaren.

Nr 14.

Lördagen den 24 februari.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 17 innevarande februari.

§ 2.

Herr statsrådet *Wigfors*s avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 60, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 26 och 30 §§ lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, m. m.;

nr 64, angående civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar;

nr 66, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 7 § lagen den 12 juni 1931 (nr 233) om behandling av alkoholister (alkoholistlag);

nr 67, angående befrielse för stenarbetaren Karl Edvin Karlsson från skyldighet att till kronan utgiva viss ersättning;

nr 68, angående anslag till statens transportkommission;

nr 69, angående upplåtelse av kronan tillkommande rätt till inmutat område;

nr 70, angående avlöningsförmåner till sekreterare hos hushållningssällskap samt jordbruks- och mejerikonsulenter under tjänstledighet för militärtjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap m. m.;

nr 71, med förslag till lag angående ändrad lydelse av fjärde stycket i övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, m. m.;

nr 73, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer;

nr 74, angående anslag till statens skeppsprovninganstalt;

nr 75, angående beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider från Finland m. m.;

nr 76, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppypmpning; samt

nr 78, med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

Propositionen nr 78 hänvisades omedelbart till bankoutskottet.

Övriga ovannämnda propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:t å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid:

till statsutskottet propositionerna:

nr 32, angående gäldandet av vissa haverikostnader m. m.; och

nr 50, angående anslag till om- och tillbyggnad av ekonomibyggnaderna vid dövstumskolan å Broby gård m. m.;

Andra kammarens protokoll 1940. Nr 14.

till behandling av lagutskott propositionen, nr 55, med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 § och 14 § 2 mom. lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning;

till konstitutionsutskottet propositionen, nr 59, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 15 juni 1935 (nr 337) om kommunalstyrelse i Stockholm, m. m.; samt

till statsutskottet propositionerna:

nr 61, angående förslag för anskaffning av vägmaskiner m. m.;

nr 62, angående förvärv av vattenrätt i Ångermanälven m. m.;

nr 63, angående viss omläggning av systemet för de värnpliktigas rullföring och redovisning m. m.; och

nr 65, angående befrielse för vicekorpralen S. H. Hansson m. fl. från ersättningskyldighet.

§ 4.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

År 1940 den 22 februari sammanträdde kamrarnas valmän för att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

revisorer:

vid kontoret i Göteborg

herr <i>Carlbring, Einar</i> , disponent, Göteborg,	med 27 röster,
» <i>Andersson, Emil</i> , lantbrukare, Järnbrott,	» 27 » ,
» <i>Hedvall, Julius</i> , f. d. riksdagsman, Göteborg,	» 27 » ,
» <i>Fagerberg, J. A.</i> , spårvagnskonduktör, Göteborg,	» 27 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Persson, Alfred</i> , lantbrukare, Vadensjö,	med 27 röster,
» <i>Lundgren, Axel</i> , redaktör, Malmö,	» 27 » ,
» <i>Hultgren, Anton</i> , landstingsman, Reslöv, Marieholm,	» 27 » ,
» <i>Andersson, Alfred</i> , lantbrukare, Holmby,	» 27 » ;

vid kontoret i Falun

herr <i>Minör, P. A.</i> , direktör, Falun,	med 27 röster,
» <i>Larsson, Liss Olof</i> , landstingsman, Leksand,	» 27 » ,
» <i>Eriksson, Ollas E.</i> , f. d. riksdagsman, Fors station,	» 27 » ,
» <i>Eriksson, Emil</i> , f. d. riksdagsman, Hedemora,	» 27 » ;

vid kontoret i Gävle

herr <i>Hellström, H.</i> , kapten, Gävle,	med 27 röster,
» <i>Lindblom, Edw.</i> , handlande, Gävle,	» 27 » ,
» <i>Törnfeldt, Erik</i> , redaktör, Gävle,	» 27 » ,
» <i>Bergman, Stefan</i> , landstingsman, Forssa,	» 27 » ;

vid kontoret i Halmstad

herr <i>Gyllenswärd, Ernst</i> , lantbrukare, Fågelsång, Växtorp,	med 27 röster,
» <i>Nilsson, C. L.</i> , landstingsman, Olofsbo, Falkenberg,	» 27 » ,
» <i>Andersson, Janne</i> , byggmästare, Falkenberg,	» 27 » ,
» <i>Olsson, N. V.</i> , lantbrukare, Ahlslöv, Eldsberga,	» 27 » ;

vid kontoret i Härnösand

herr	<i>Vik, Harald</i> , fil. kand., Hampnäs,	med 27 röster,
»	<i>Hallin, Erik</i> , landstingsman, Örnsköldsvik,	» 27 » ,
»	<i>Carlsson, E.</i> , ekonomichef, Sollefteå,	» 27 » ,
»	<i>Lundberg, Rickard</i> , handlande, Näsåker,	» 27 » ;

vid kontoret i Jönköping

herr	<i>Johansson, Edvard</i> , landstingsman, Häradsköp, Skillingaryd,	med 27 röster,
»	<i>Karlsson, Anton</i> , arbetsförmedlingsdirektör, Jönköping,	» 27 » ,
»	<i>Pettersson, Gustaf</i> , lantbrukare, Värnamo,	» 27 » ,
»	<i>Estberg, Carl A.</i> , kamrer, Munksjö, Jönköping,	» 27 » ;

vid kontoret i Kalmar

herr	<i>Modéer, Seth</i> , handlande, Mönsterås,	med 27 röster,
»	<i>Olsson, John</i> , skräddare, Kalmar,	» 27 » ,
»	<i>Ander, E.</i> , lasarettssyssloman, Kalmar,	» 27 » ,
»	<i>Jonsson, Axel</i> , landstingsman, Kalmar,	» 27 » ;

vid kontoret i Karlskrona

herr	<i>Appelkvist, Caspar</i> , handelsföreståndare, Ronneby,	med 27 röster,
»	<i>Wirde, Gottlieb</i> , adjunkt, Karlskrona,	» 27 » ,
»	<i>Thorsell, Carl</i> , kamrerare, Ronneby,	» 27 » ,
»	<i>Klemedtsson, Nils</i> , lantbrukare, Mårserum,	» 27 » ;

vid kontoret i Karlstad

herr	<i>Svensson, Johan</i> , lantbrukare, Heljetorp, Väse,	med 27 röster,
»	<i>Eliasson, Efraim</i> , ekonomichef, Karlstad,	» 27 » ,
»	<i>Johansson, Henning</i> , landstingsman, Hygn, Värmlands Säby,	» 27 » ,
»	<i>Eriksson, E. G.</i> , f. d. riksdagsman, Västbro, Värmlandsbro,	» 27 » ;

vid kontoret i Kristianstad

herr	<i>Svensson, M.</i> , kontorsbiträde, Kristianstad,	med 27 röster,
»	<i>Larsson, Nils</i> , lantbrukare, Karsta gård, Österslöv,	» 27 » ,
»	<i>Jönsson, Sven</i> , f. d. riksdagsman, Fridhill, Lövestad,	» 27 » ,
»	<i>Jeppson, Emil</i> , landstingsman, Haraberga, Knisslinge,	» 27 » ;

vid kontoret i Linköping

friherre	<i>Hermelin, Gösta</i> , Ulvåsa,	med 27 röster,
herr	<i>Hallendorff, Joh. Th.</i> , f. d. landstingsman, Gerstorp, Linköping,	» 27 » ,
»	<i>Åstrand, Gustaf Einar</i> , kassör, Linköping,	» 27 » ,
»	<i>Lindholm, Rud.</i> , kamrer, Linköping,	» 27 » ;

vid kontoret i Luleå

herr	<i>Lantz, E. P.</i> , distriktschef, Luleå,	med 27 röster,
»	<i>Bengtsson, Axel</i> , drätselldirektör, Piteå,	» 27 » ,
»	<i>Sandström, J. R.</i> , handlande, Gammelstad,	» 27 » ,
»	<i>Hedström, R. A.</i> , f. d. ombudsman, Luleå,	» 27 » ;

vid kontoret i Mariestad

herr	<i>Wallin, Erik</i> , handelsföreståndare, Lidköping,	med 27 röster,
»	<i>Norell, Adolf</i> , f. d. riksdagsman, Örslösa,	» 27 » ,
»	<i>Björk, Gotthard</i> , redaktör, Mariestad,	» 27 » ,
»	<i>Karlsson, Martin</i> , lantbrukare, Nolebo, Lundsbrunn,	» 27 » ;

vid kontoret i Norrköping

herr Eriksson, Karl, f. d. riksdagsman, Lundby, Okna,	med 27 röster,
» Cederstrand, Th., handlande, Norrköping,	» 27 » ,
» Eriksson, Josef, kommunalkamrer, Finspång,	» 27 » ,
» Svantesson, Samuel, nämndeman, Torp, Vånga,	» 27 » ;

vid kontoret i Nyköping

herr Carlsson, E. G., nämndeman, Katrineholm,	med 27 röster,
» Granath, E. A., lantbrukare, Kälkesta, Jönåker,	» 27 » ,
» Hedin, Karl, ingenjör, Kärrbo, Nyköping,	» 27 » ,
» Schill, L. A., f. d. riksdagsman, Eskilstuna,	» 27 » ;

vid kontoret i Sundsvall

herr Gustafsson, Gid., redaktör, Sundsvall,	med 27 röster,
» Sköllerstedt, Evald, överkonstapel, Sundsvall,	» 27 » ,
» Ågren, Hugo, förste bokförare, Kubikenborg,	» 27 » ,
» Berggren, Tord, kamrer, Sundsvall,	» 27 » ;

vid kontoret i Umeå

herr Lagerkvist, Emil, f. d. riksdagsman, Umeå,	med 27 röster,
» Conradson, R., apotekare, Nordmaling,	» 27 » ,
» Lilja, G. H., tågmästare, Vännäs,	» 27 » ,
» Jonsson, P. L., hemmansägare, Sävar,	» 27 » ;

vid kontoret i Uppsala

herr Tapper, K., kassör, Uppsala,	med 27 röster,
» Ekstrand, Åke, e. o. hovrättsnotarie, Uppsala,	» 27 » ,
» Olsson, N. S., landstingsman, Skärplinge,	» 27 » ,
» Wahlstedt, Uno, bagare, Uppsala,	» 27 » ;

vid kontoret i Visby

herr Engström, Herman, landstingsman, Slite,	med 27 röster,
» Palmqvist, K. V., nämndeman, Bomarve, Bänder,	» 27 » ,
» Lindstedt, P. S., handlande, Klintehamn,	» 27 » ,
» Gardell, Arvid, f. d. riksdagsman, Stenstu, Sylfaste,	» 27 » ;

vid kontoret i Vänersborg

herr Sjölin, Bengt, överingenjör, Trollhättan,	med 27 röster,
» Kjerrulf, E. A. I., godsägare, Vänersborg,	» 27 » ,
» Lundgren, Anton, poliskonstapel, Vänersborg,	» 27 » ,
» Johansson, Gustaf, kommunalnämndsordförande, Blaxtorp, Sjuntorp,	» 27 » ;

vid kontoret i Västerås

herr Landstätt, R., kamrer, Västerås,	med 27 röster,
» Andersson, Fr. O., fjärdingsman, Hallstahammar,	» 27 » ,
» Sjöfält, Karl, sekreterare, Västerås,	» 27 » ,
» Ekström, L. J., landstingsman, Ekeby, Hallstahammar,	» 27 » ;

vid kontoret i Växjö

herr Ljungkvist, J. M., garvare, Växjö,	med 27 röster,
» Svensson, Johan E., hemmansägare, Villansfarm, Alvesta,	» 27 » ,
» Hultin, Gustaf, lokomotivförare, Älmhult,	» 27 » ,
» Rydström, Eric, f. d. riksdagsman, Vråen, Lidnäs,	» 27 » ;

vid kontoret i Örebro

herr <i>Molin, C. A.</i> , f. d. riksdagsman, Örebro,	med 27 röster,
» <i>Fromell, A. R.</i> , direktör, Örebro,	» 27 » ,
» <i>Karlsson, Johan</i> , landstingsman, Björkmo, Granbergsdal,	» 27 » ,
» <i>Gillbom, John E.</i> , köpman, Örebro,	» 27 » ;

vid kontoret i Östersund

herr <i>Henriksson, Henrik, d. y.</i> , disponent, Östersund,	med 27 röster,
» <i>Nilsson, Nils</i> , lantbrukare, Tullus, Nälden,	» 27 » ,
» <i>Holm, Sigurd</i> , typograf, Östersund,	» 27 » ,
» <i>Nilsson, Nils, d. y.</i> , lantbrukare, Dille, Täng,	» 27 » ;

suppleanter:*vid kontoret i Göteborg*

herr <i>Andersson, Sven</i> , expeditör, Göteborg,	med 24 röster,
» <i>Rhedin, C. W. F.</i> , major, Göteborg,	» 23 » ,
» <i>Gidén, Edvin</i> , advokat, Hovås,	» 22 » ,
» <i>Rahmn, Gösta</i> , rektor, Göteborg,	» 21 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Jensen, Martin Christian</i> , f. d. riksdagsman, Lund,	med 24 röster,
» <i>Danilo, Einar</i> , folkskollärare, Sjöbo,	» 23 » ,
» <i>Andersson, Fritz</i> , lantbrukare, Västra Nöbbelöv,	» 22 » ,
» <i>Borg, Nils</i> , poststationsföreståndare, Östra Sallerup,	» 21 » ;

vid kontoret i Falun

herr <i>Berg, K. F.</i> , landstingsman, Vansbro,	med 24 röster,
» <i>Olsson, Anders</i> , f. d. riksdagsman, Mora,	» 23 » ,
» <i>Kvist, Anders H.</i> , kommunalnämndsordförande, Lenåsen, Ovanmyra,	» 22 » ,
» <i>Larsson, Sixten</i> , kommunalkamrer, Falun,	» 21 » ;

vid kontoret i Gävle

herr <i>Norell, J. A.</i> , fabrikör, Söderhamn,	med 24 röster,
» <i>Carlsson, Pontus</i> , målaremästare, Gävle,	» 23 » ,
» <i>Karlsson, Thure</i> , föreståndare, Bollnäs,	» 22 » ,
» <i>Larsson, Nils</i> , lantbrukare, Kälkebo, Forssa,	» 21 » ;

vid kontoret i Halmstad

herr <i>Lindblad, H. F.</i> , folkskollärare, Sibbarp,	med 24 röster,
» <i>Bohlers, K.</i> , lantbrukare, Bol, Vessigebro,	» 23 » ,
» <i>Larsson, Oskar</i> , järnarbetare, Halmstad,	» 22 » ,
» <i>Rosén, Edvin</i> , skomakaremästare, Slöinge,	» 21 » ;

vid kontoret i Härnösand

herr <i>Lindeborg, J.</i> , kamrer, Härnösand,	med 24 röster,
» <i>Fahlén, Verner</i> , lantbrukare, Nordanåker, Nyland,	» 23 » ,
» <i>Sundström, O. W.</i> , sågverksarbetare, Kramfors,	» 22 » ,
» <i>Björck, Nils</i> , landstingsman, Kramfors,	» 21 » ;

vid kontoret i Jönköping

herr <i>Boman, Rudolf</i> , lantbrukare, Kieryd, Vireda,	med 24 röster,
» <i>Larsson, Einar</i> , lantbrukare, Klevarp, Bogla,	» 23 » ,
» <i>Schillner, Erik</i> , redaktör, Huskvarna,	» 22 » ,
» <i>Svensson, Bernhard</i> , kommunalnämndsordförande, Skoga, Hyltebruk,	» 21 » ;

vid kontoret i Kalmar

herr <i>Therner, R.</i> , agronom, Smedby,	med 24 röster,
» <i>Johansson, Gotthard</i> , landstingsman, Emmaboda,	» 23 » ,
» <i>Olsson, Waldemar</i> , landstingsman, Oskarshamn,	» 22 » ,
» <i>Källén, Albert</i> , lantbrukare, Källingemöre, Tingsdal,	» 21 » ;

vid kontoret i Karlskrona

herr <i>Andersson, Anton</i> , vaktmästare, Karlskrona,	med 24 röster,
» <i>Dahl, Aug.</i> , häradsdomare, Svängsta,	» 23 » ,
» <i>Andersson, O. W.</i> , rektor, Karlskrona,	» 22 » ,
» <i>Knutsson, Albin</i> , folkskollärare, Eringsboda,	» 21 » ;

vid kontoret i Karlstad

herr <i>Andersson, C. W.</i> , lantbrukare, Löved, Forshaga,	med 24 röster,
» <i>Wennberg, G. W.</i> , kassör, Skoghall,	» 23 » ,
» <i>Lövåsen, Frans</i> , landstingsman, Väse,	» 22 » ,
» <i>Pettersson, Valter</i> , ombudsman, Karlstad,	» 21 » ;

vid kontoret i Kristianstad

herr <i>Widén, Edvin</i> , överlärare, Vinslöv,	med 24 röster,
» <i>Vestesson, Victor</i> , nämndeman, Ivetofta, Bromölla,	» 23 » ,
» <i>Nilsson, Sture A.</i> , kamrer, Fjälkinge,	» 22 » ,
» <i>Olsson, Nils</i> , lantbrukare, Åsums Killegård, Åsumtorp,	» 21 » ;

vid kontoret i Linköping

herr <i>Johnsson, Robert</i> , överkontrollant, Linköping,	med 24 röster,
» <i>Wesström, Erik</i> , stiftsjägmästare, Linköping,	» 23 » ,
» <i>Andersson, Mandor</i> , landstingsman, Linköping,	» 22 » ,
» <i>Jansson, Hugo</i> , direktör, Linköping,	» 21 » ;

vid kontoret i Luleå

herr <i>Johansson, Anders</i> , landstingsman, Ersnäs,	med 24 röster,
» <i>Jansson, Gustav</i> , landstingsman, Karlsborg, Vånafjärden,	» 23 » ,
» <i>Edbom, O. H.</i> , grosshandlare, Luleå,	» 22 » ,
» <i>Carlsson, Otto</i> , banmästare, Luleå,	» 21 » ;

vid kontoret i Mariestad

herr <i>Öster, Ernst</i> , lantbrukare, Fagersanna,	med 24 röster,
» <i>Sundén, Carl</i> , lantbrukare, Hova,	» 23 » ,
» <i>Jakobsson, Mårten</i> , kontorist, Falköping,	» 22 » ,
» <i>Ljungström, Erik</i> , möbelhandlare, Mariestad,	» 21 » ;

vid kontoret i Norrköping

herr <i>Johansson, John</i> , lantbrukare, Ånestad, Norrköping,	med 24 röster,
» <i>Ljungberg, A. J.</i> , förste lärare, Norrköping,	» 23 » ,
» <i>Malmberg, David</i> , pappersbruksarbetare, Vilberga, Norrköping,	» 22 » ,
» <i>Fransson, Emil</i> , folkskollärare, Doverstorp,	» 21 » ;

vid kontoret i Nyköping

herr <i>Smedberg, Harald</i> , agronom, Brunsta, Torshälla,	med 24 röster,
» <i>Boman, Axel</i> , lantbrukare, Strängnäs,	» 23 » ,
» <i>Berger, C. O.</i> , folkskollärare, Stigtomta,	» 22 » ,
» <i>Stigberg, Edvin</i> , järnarbetare, Katrineholm,	» 21 » ;

vid kontoret i Sundsvall

herr Nilsson, B., lantbrukare, Skedvik, Attmar,	med 24 röster,
» Modin, Helmer, kapten, Sundsvall,	» 23 » ,
» Kahlin, E., löjtnant, Sundsvall,	» 22 » ,
» Wiklander, Tyko, kommunalkamrer, Alnö,	» 21 » ;

vid kontoret i Umeå

herr Jonsson, Rudolf, lantbrukare, Stöcksjö,	med 24 röster,
» Grahnén, Alfr. A:son, landstingsman, Granö,	» 23 » ,
» Jacobsson, Thorvald, landstingsman, Robertsfors,	» 22 » ,
» Blomkvist, Jonas, hemmansägare, Pengsjöby,	» 21 » ;

vid kontoret i Uppsala

herr Andersson, T. P. E., bokbindare, Uppsala,	med 24 röster,
» Samzelius, J. A. T., andre bibliotekarie, Uppsala,	» 23 » ,
» Pettersson, Valfrid, lantbrukare, Björkby, Gamla Uppsala,	» 22 » ,
» Johansson, Tuve, kamrer, Tierp,	» 21 » ;

vid kontoret i Visby

herr Svensson, Ernst, landstingsman, Diskarve, Roma,	med 24 röster,
» Nilsson, C. O., redaktör, Visby,	» 23 » ,
» Olofson, A. G., agronom, Visby,	» 22 » ,
» Nilsson, Hj., drätselkassör, Visby,	» 21 » ;

vid kontoret i Vänersborg

herr Andréén, Anders, handlande, Brålanda,	med 24 röster,
» Nicklasson, Otto, f. d. riksdagsman, Råda, Sjuntorp,	» 23 » ,
» Nilsson, G. S., fabrikör, Herrljunga,	» 22 » ,
» Nilsson, Oskar, byggnadssnickare, Trollhättan,	» 21 » ;

vid kontoret i Västerås

herr Lundgren, Joh., ingenjör, Västerås,	med 24 röster,
» Fröier, Isidor, folkskollärare, Västerås,	» 23 » ,
» Berglind, Karl T., lantbrukare, Väsby, Tärna,	» 22 » ,
» Ericsson, S. P., kontorist, Västanfors,	» 21 » ;

vid kontoret i Växjö

herr Gustafsson, Amandus, järnarbetare, Växjö,	med 24 röster,
» Pettersson, P. Herman, häradsdomare, Holstensskog, Tolg,	» 23 » ,
» Sandstedt, Ernst, nämndeman, Björkebråten, Ryd,	» 22 » ,
» Pettersson, Erik, folkskollärare, Alvesta,	» 21 » ;

vid kontoret i Örebro

herr Larsson, Hjalmar, lantbrukare, Eldvalla, Glanshammar,	med 24 röster,
» Nilsson, Erik, godsägare, Göksvalla, Hidingebro,	» 23 » ,
» Berggren, C. A., advokat, Örebro,	» 22 » ,
» Hällvik, Oskar, redaktör, Örebro,	» 21 » ;

vid kontoret i Östersund

herr Lögberg, J., hemmansägare, Genvalla,	med 24 röster,
» Olsson, Olof, komm.-nämndsof., Undrom, Rödön,	» 23 » ,
» Clarin, Ruben, tapetsereare, Östersund,	» 22 » ,
» Persson, Nils, lantbrukare, Trången, Aspås,	» 21 » .

Robert von Horn.

And. Hilding.

Ernst Hage.

K. A. Westman.

Protokollet lades till handlingarna; och beslöt kammaren tillika att under rättelse om de försiggångna valen skulle genom utdrag av kammarens protokoll meddelas bankoutskottet med anmodan till utskottet att lämna såväl fullmäktige i riksbanken som vederbörande avdelningskontors styrelser och de valda meddelande om valens utgång.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden:

nr 10, angående regleringen för budgetåret 1940/41 av utgifterna under rikstatsens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medel till luftskyddsanordningar vid telegrafverket m. m.;

nr 39, i anledning av i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag under försvarsdepartementet till kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond;

nr 40, i anledning av i statsverkspropositionen gjord framställning om anslag till inköp av fastighet för beskickningen i Lima;

nr 41, i anledning av i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag under handelsdepartementet till kapitalinvesteringar i fonden för förslag till statsverket;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; och

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för förstärkning av flygvapnet jämte i ämnet väckta motioner;

bevillningsutskottets betänkande, nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om tilläggsavgift för vissa postexpeditioner vid postverkets expedition å centralstationen i Stockholm;

bankoutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 15 juni 1934 (nr 300) om sparbankernas säkerhetskassa; och

nr 12, angående regleringen för budgetåret 1940/41 av utgifterna under rikstatsens tolfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensionsväsendet, utom i vad angår anslaget till allmänna indragningsstaten;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att anordna skyddsrum m. m., dels ock i ämnet väckta motioner; och

nr 8, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter med statliga trafikmedel m. m., dels ock en i ämnet väckt motion; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till åtgärder för avhjälpande av stråfoderbrist på Öland.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag.

§ 7.

Herr *Hagberg* i Luleå avlämnade en av honom *m. fl.* undertecknad motion, nr 203, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 57, med förslag till förordning rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter med statliga trafikmedel m. m.

Denna motion bordlades.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Mäler</i>	under	5 dagar	fr. o. m.	den 24 febr.,	
› <i>Gezelius</i>	›	2	›	›	26 ›
› <i>Hermansson</i> i Norrköping	›	3	›	›	24 ›
› <i>Mårtensson</i>	›	2	›	›	24 ›
› <i>Malmqvist</i>	›	6	›	›	27 ›
› <i>Lindqvist</i>	›	3	›	›	24 ›
› <i>Meijer</i>	›	4	›	›	28 ›
› <i>Hansson</i> i Vännäsby	›	3	›	›	24 ›
› <i>Hansson</i> i Örebro	›	4	›	›	24 ›
› <i>Åqvist</i>	›	2	›	›	24 ›
› <i>Werner</i> i Höjen	›	2	›	›	24 ›
› <i>Lundell</i>	›	6	›	›	26 ›
› <i>Hallén</i>	›	2	›	›	25 ›
› <i>Persson</i> i Undersvik	›	6	›	›	28 ›
› <i>Landgren</i>	›	2	›	›	25 ›
› <i>Lovén</i>	›	3	›	›	26 › och
› <i>Hagberg</i> i Luleå	›	3	›	›	25 › .

§ 9.

Herr *talmannen* yttrade nu: Jag hemställer, att kammaren ville besluta ajournera sina förhandlingar till kl. $\frac{1}{2}$ 5 e. m., då ett brådskande ärende väntas föreligga till bordläggning.

Denna hemställan bifölls, varefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 4.14 e. m.

§ 10.

Då förhandlingarna kl. 4.30 e. m. återupptogs, anmäldes till bordläggning bankoutskottets utlåtande, nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.31 e. m.

In fidem
Sune Norrman.

Söndagen den 25 februari.

Kl. 1.30 e. m.

§ 1.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionen, nr 60, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 26 och 30 §§ lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 64, angående civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 66, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 7 § lagen den 12 juni 1931 (nr 233) om behandling av alkoholister (alkoholistlag);

till statsutskottet propositionerna:

nr 67, angående befrielse för stenarbetaren Karl Edvin Karlsson från skyldighet att till kronan utgiva viss ersättning;

nr 68, angående anslag till statens transportkommission; och

nr 69, angående upplåtelse av kronan tillkommande rätt till inmutat område;

till jordbruksutskottet propositionen, nr 70, angående avlöningsförmåner till sekreterare hos hushållningssällskap samt jordbruks- och mejerikonstuler under tjänstledighet för militärtjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap m. m.;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 71, med förslag till lag angående ändrad lydelse av fjärde stycket i övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, m. m.;

till bankoutskottet propositionen, nr 73, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer;

till statsutskottet propositionerna:

nr 74, angående anslag till statens skeppsprovninganstalt; och

nr 75, angående beredande av sjukhusvård i Sverige åt krigsinvalider från Finland m. m.; samt

till behandling av lagutskott propositionen, nr 76, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 2 juni 1916 (nr 180) om skyddskoppypning.

§ 2.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Hagbergs* i Luleå *m. fl.* på kammarens bord liggande motion nr 203.

§ 3.

Föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 10 och 38—43, bevillningsutskottets betänkande nr 4 samt bankoutskottets utlåtande nr 3.

§ 4.

Till avgörande företogs bankoutsrottets utlåtande, nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350); och anförde därvid:

Ang. meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen.

Herr Lithander: Herr talman! Jag har ingen erinran att göra mot bifall till det föreliggande utskottsbetänkandet. Jag kan emellertid inte neka till, att jag vill ge uttryck åt den känslan, att en något större uppmärksamhet på detta område hade även med hittills gällande bestämmelser kunnat förebygga den kapitalflykt, som i någon mån har ägt rum, och att den nu föreslagna åtgärden kommer litet grand sent. Det har under den gångna tiden omvandlats utländska värdepapper i en omfattning, som måhända kunnat inskränkas, om man hade uppmärksammat saken något mera i ett tidigare skede.

Herr Flyg: Herr talman! Jag kan i stort sett instämma i vad herr Lithander har sagt. Jag anser dock, att han har använt sig av en formulering, som är alldeles för mild, då han talar om den kapitalflykt, som i någon mån har ägt rum. Det är givet, att alla de rykten, som i detta avseende ha cirkulerat och även varit föremål för publicering, måhända inte i detalj kunna kontrolleras. Men då de ha upprepats, så skulle jag tro, att bakom dessa påståenden ligger fog, eller med andra ord att de täcka det verkliga förhållandet, och att en kapitalflykt har ägt rum. Detta borde enligt min mening, om det har varit så, att statsmakterna ej haft möjlighet att ingripa bromsande och förhindrande, lett till att det förslag, som nu föreligger, skulle ha ställts till riksdagens förfogande för besluts fattande på ett tidigare stadium.

Jag vill dessutom, herr talman, peka på ett annat förhållande i detta sammanhang. Det är ett ord, som säger, att rättorna fly ett sjunkande skepp, och jag har en otäck känsla av, att här är det folk, som vädrar svårigheter, vädrar fara, och som både personligen och för sin förmögens vidkommande söka sig till områden, som äro lugnare, och där de äga möjlighet att under säkrare förhållanden både tillvarata det de äga och dessutom göra vad man kallar goda affärer. Dessa människor veta i regel ofta mer än folk i allmänhet vet. De ha goda uppgifter och kanaler, och de veta tyvärr också ofta mycket mer än vad vi här i kammaren veta om angelägenheter av den karaktär det här är fråga om. Jag erinrar om detta, därför att det synes mig ha ett visst sammanhang med de svenska statsmakternas ställningstagande och även brist på ställningstagande i en annan aktuell angelägenhet, där jag för mitt vidkommande skulle önskat, att vi haft en bättre och en starkare position.

Jag har beträffande bankoutsrottets hemställan intet annat yrkande än om bifall till densamma.

Herr Paulsen: Herr talman! Både herr Lithander och herr Flyg bygga sina uttalanden på rykten, som ha gått om inträffad kapitalflykt här i landet. Enligt de undersökningar, som bankoutsrottet gjort, och de upplysningar, som erhållits, ha dessa rykten inte varit riktiga. Det har inte ägt rum någon kapitalflykt. Av den anledningen äro ju också de uttalanden, som från dessa herrars sida gjorts, överflödiga. Jag tillåter mig i korthet att yrka bifall till utskottets hemställan.

Herr Holmgren: Herr talman! Jag tror, att den siste ärade talaren icke uttryckte precis vad som är det verkliga fallet. Vi ha visst icke kunnat konstatera, att ingen kapitalflykt ägt rum. Vi ha tvärtom kunnat konstatera, att kapital i större omfattning än normalt lämnat vårt land. Omfattningen av denna kapitalflykt ha vi emellertid icke kunnat konstatera. Otivelaktigt skulle således en mindre kapitalflykt ha ägt rum, om man inskridit på ett tidigare sta-

Ang. meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutlagen. (Forts.)
dium. Men ett sådant inskridande, som vi nu stå i begrepp att göra, för ju åtskilliga olägenheter med sig. Därför har man väntat i det längsta. Nu synes emellertid tiden vara inne att vidta den åtgärd, som här är föreslagen och som jag hoppas, att riksdagen kommer att godta.

Herr Paulsen: Herr talman! Det förhållandet att på sista tiden mera kapital lämnat landet än tidigare är icke någon kapitalflykt och kan icke få lov att kallas så. Det är härvidlag fråga om likvid för inköpta varor, och sådant får man ju icke kalla kapitalflykt.

Herr Flyg: Herr talman! Bara några ord. Det synes mig vara nödvändigt att notera dessa tvenne olika uttalanden från vederbörande utskotts sida. Det är klart, att det här förslaget ingalunda skulle ligga på riksdagens bord, om icke förhållandena vore sådana, att förslaget varit av nöden.

Till herr Paulsen vill jag säga, att hans blåögda optimism, som är tillfinnandes icke bara i denna fråga, i och för sig är mänskligt sett mycket glädjande, men att fakta i det här fallet tala ett annat språk än det, som herr Paulsen från sina utgångspunkter i dag talat.

Herr Ericsson i Kinna: Herr talman! Då jag deltagit i utskottsbehandlingen av detta ärende, skall jag be att få säga några ord med anledning av de uttalanden, som här gjorts från herr Flygs sida. Då desamma ju skulle kunna uppfattas på det sättet, att från vissa personers sida skulle ha förekommit ganska betydande kapitalöverföringar till utlandet, kan det vara anledning att här i kammaren upplysa därom, att herr Paulsens inlägg i så måtto var riktigt, att utskottet gjort en del undersökningar rörande vissa av ryktet utpekade personers förehavanden med avseende å sådana här transaktioner, men att det därvidlag visat sig, att vederbörande icke vidtagit de åtgärder, som ryktet velat göra gällande. För att det icke skall finnas anledning till tvivel på den punkten och för att man icke skall kunna spinna vidare på den tråden tror jag det vara angeläget att man från utskottets sida betonar detta sakförhållande.

Vidare yttrades ej. Utskottets hemställan bifölls.

§ 5.

Föredrogos, men bordlades åter bankoutskottets utlåtande nr 12, första lagutskottets utlåtanden nr 7 och 8 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 1 och 9.

§ 6.

Anmäldes och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 60, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutagen den 22 juni 1939 (nr 350).

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Dahlbäck* under 6 dagar fr. o. m. den 25 febr.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl.1.45 e. m.

In fidem
Sune Norrman.